

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 26.03.2021-319
Karar Tarihi ve No. : 26.03.2021-8221
Dosya No :73.04.34

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

Şırnak ili, İdil İlçesi, Haberli Köyü'nde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan, mülkiyeti İdil Süryani Kadim Kilisesi (Mor Dodo) Vakfı'na ait tapunun 135 ada, 20 no'lu parselinde kayıtlı Mor Barsavmo Manastır Kilisesi'nin tesciline ilişkin; Şırnak Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 12.02.2021 tarih ve 1124764 sayılı yazısı; Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün yapının incelenmesiyle ilgili 12.02.2021 tarih ve 1125744 sayılı yazısı, yapının tesciline ilişkin kurum görüşlerinin istendiği 01.03.2021 tarih ve 1168501 sayılı yazısı ile yapının kadastral haritasının istendiği 01.03.2021 tarih ve 1168444 sayılı yazısı; Şırnak İl Özel İdaresi İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü'nün 04.03.2021 tarih ve 1867 sayılı görüş yazısı; Şırnak Kadastro Müdürlüğü'nün 03.03.2021 tarih ve 649426 sayılı yazısı; Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 02.03.2021 tarih ve 634122 sayılı uzman raporu okundu. Ekleri (fotoğraf, tescil fişi, kroki vb.) ve dosyasındaki bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Şırnak ili, İdil İlçesi, Haberli Köyü'nde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan, mülkiyeti İdil Süryani Kadim Kilisesi (Mor Dodo) Vakfı'na ait tapunun 135 ada, 20 no'lu parselinde kayıtlı Mor Barsavmo Manastır Kilisesi, 2863 sayılı Kanunun 6. maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik'in 4. Maddesinde belirtilen "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" niteliklerini gösterdiğinden, anılan Kanunun 7. maddesi kapsamında "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" olarak tesciline, yapı grubunun 1.(birinci) grup yapı olarak belirlenmesine, hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna;

-2863 sayılı Kanunun 8. Maddesi kapsamında, Mor Barsavmo Manastır Kilisesi'nin korunma alanı sınırlarının ekli koordinatlı krokide işaretlendiği şekilde belirlenmesine;

-13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik" gereği, ilgili Tapu Müdürlüğüne 135 ada, 20 no'lu parselin tapu kütüğünün beyanlar hanesine "Korunması Gerekli 1.(birinci) Grup Taşınmaz Kültür Varlığı ve Korunma Alanıdır" şerhinin; özel mülkiyetlere ait tapunun 135 ada 12 – 13 – 14 – 15 ve 21 no'lu parsellerin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine de "bir kısmı, Korunması Gerekli 1.(birinci) Grup Taşınmaz Kültür Varlığı Korunma Alanındadır" şerhinin, ifade edildiği şekilde konulmasına ve bu işlemlere ait bilgi-belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine;

-Mor Barsavmo Manastır Kilisesi ile korunma alanı sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşaat (ifraz, tevhit, imar uygulaması dâhil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine;

-Mevcut haliyle onarım ihtiyacı bulunan Mor Barsavmo Manastır Kilisesi'yle ilgili gerekli güvenlik önlemlerinin ilgili birimlerce alınmasına, yapının kapsamlı onarımına temel oluşturacak rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin ilgili birimlerce hazırlanarak Koruma Bölge Kuruluna iletilmesine karar verildi.

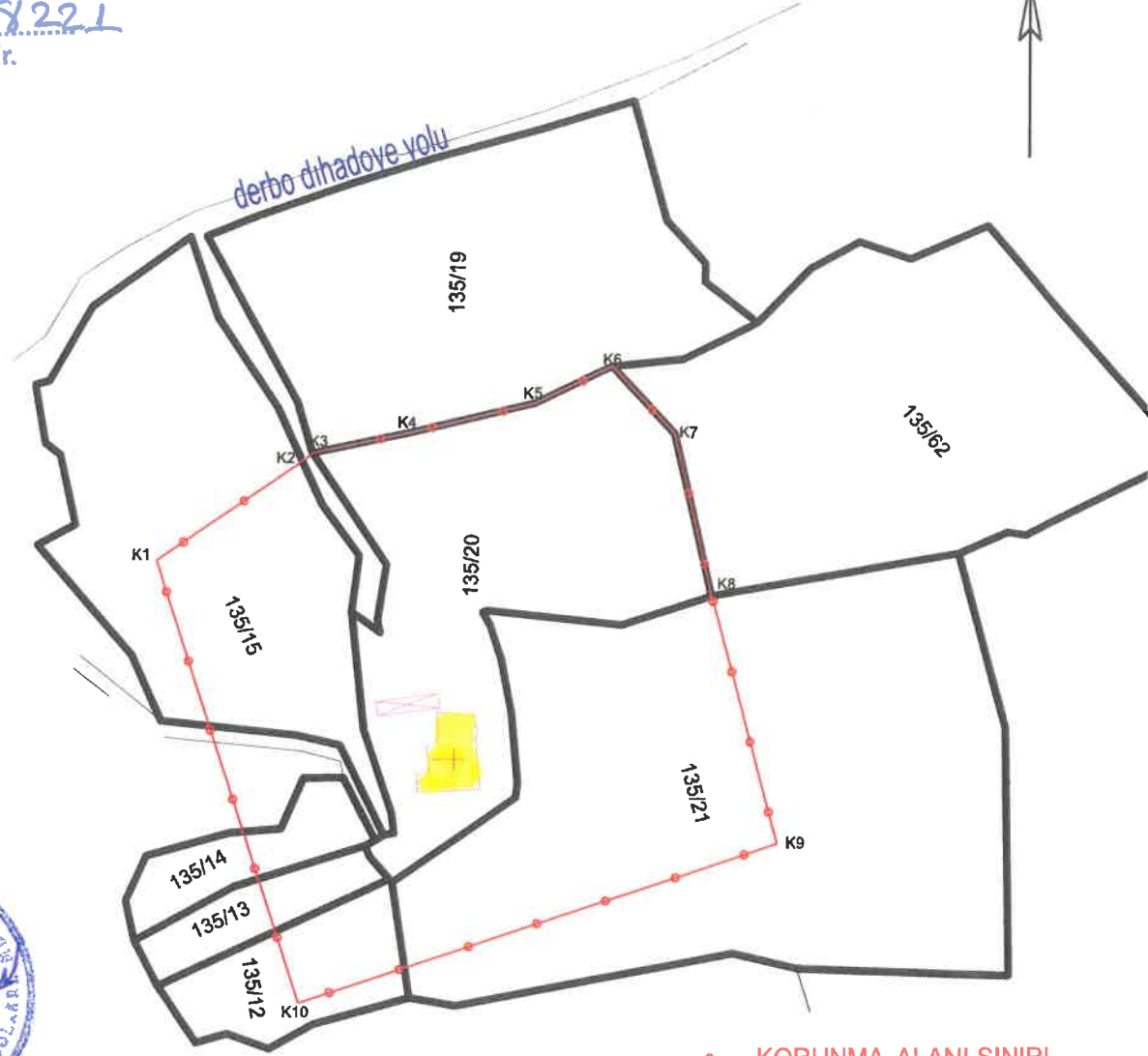
İli
İlçesi
Mah/Köy
Alan

ŞIRNAK
İDİL
HABERLİ
MOR BARSAVMO MANASTIR KİLİSESİ KORUNMA ALANI

MOR BARSAVMO KİLİSESİ ADA-PARSEL : 135/20

BİR KISMI KORUNMA ALANINDA KALANLAR : 135/12, 135/13, 135/14, 135/15, 135/21

T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
26.08.2024 tarih ve 8.22.1
Sayılı Karar Eki dir.

—●— KORUNMA ALANI SINIRI
— PARSEL SINIRI

ITRF 3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
K1	467108.475	4130924.995
K2	467148.506	4130952.137
K3	467151.275	4130954.297
K4	467178.544	4130960.109
K5	467212.154	4130967.929
K6	467233.510	4130978.089
K7	467250.630	4130959.520
K8	467260.840	4130914.990
K9	467279.204	4130846.973
K10	467147.744	4130803.161

ED50 3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
K1	467115.498	4131105.122
K2	467155.529	4131132.265
K3	467158.299	4131134.424
K4	467185.567	4131140.237
K5	467219.177	4131148.057
K6	467240.533	4131158.216
K7	467257.653	4131139.647
K8	467267.863	4131095.117
K9	467286.227	4131027.100
K10	467154.767	4130983.288

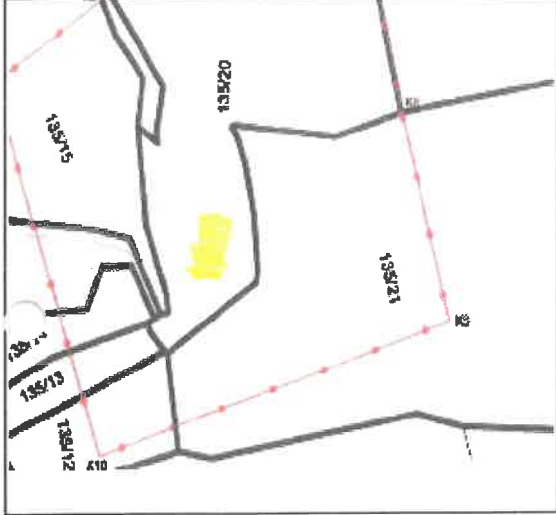
d. Bayal
Gürşen Özden
At

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)	ENVANTER NO:
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ANIT
İLİ: ŞIRNAK	İLÇESİ: İDİL	MAHALLE/MEVKİ: Haberli Köyü
SOKAK VE KAPI NO:	KAD. :PAFTA: ADA: 135 PARSEL: 20	KORUMA DERECESİ
ADI : MOR BARSAVMO MANASTIR KİLİSESİ	YAPTIRAN: YAPAN: MİMARİ ÇAĞI:	ANITSAL 1 2 3
	YAPIM TARİHİ: KİTABE: VAKFIYE:	ÇEVRESEL 1 2 3

GENEL TANIM: Merkezinde iki bölümden oluşan kiliseyle birlikte çan kulesi, anıt mezar, avlu ve avlunun çevresindeki yaşam birimleri, su kuyusu gibi bölümlerin bir arada bulunduğu bir manastır kilisesidir.

KORUNMUŞLUK DURUMU: orta	TAŞIYICI YAPI: orta	CEPHE DURUMU: orta	ÖRTÜ DURUMU: orta	İÇ YAPI DURUMU: orta	BEZEME DURUMU: -	RUTUBET DURUMU: -
--------------------------	---------------------	--------------------	-------------------	----------------------	------------------	-------------------

GÖZLEMLER: Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı özelliği göstermektedir.

BUGÜNKÜ SAHİBİ: İdil Süryani Kadim Kilisesi (Mor Dodo) Vakfı	BAKIMINDAN SORUMLU OLAN: İdil Süryani Kadim Kilisesi (Mor Dodo) Vakfı
--	---

YAPILAN ONARIMLAR: Yıkılmış bazı bölümlerinin 1976 yılında onarıldığı bilinmektedir.

AYRINTILI TANITIM: Kilise, dıştan yaklaşık olarak 30.00 x 20.00 m. ölçülerinde bir kompleksten oluşmaktadır. Batı yönde bir avlusu bulunmaktadır. Kuzeybatı köşeden basit bir kapı ile avluya giriş sağlanmaktadır. İki ayrı naos mekânından oluşan kilisenin birinci naos bölümü güneyde, ikinci naos bölümü ise bunun kuzey cephesine bitişik konumdadır. Güneybatı duvarında bulunan dikdörtgen formlu bir kapıdan girilen güneydeki naos, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı ve parokial plan tipindedir. Doğuda üç açıklıklı girişi bulunan apsis yer almaktadır. Kuzeydeki ikinci naos da doğu batı doğrultusunda dikdörtgen planlı ve parokial plan tipindedir. Doğusunda, naostan bir basamak yüksek tutulmuş olan ve kemerli bir geçişi olan apsis bölümü bulunmaktadır. İkinci naos bölümü Meryem Ana'ya atfedildiğinden köy halkınca bu bölüm Meryem Ana Kilisesi olarak da adlandırılmaktadır. İkinci naosun kuzeydoğusunda bulunan anıt mezar odasına, apsis bölümünün kuzey duvarına açılan dikdörtgen formlu küçük bir kapı ile girilmektedir. Mezar odası kare planlı, içten çapraz tonozla örtülüdür. Mekânın kuzey, doğu ve batı duvarlarının ortalarına açılan ikiye adet yuvarlak kemerli nişlerin içinde din adamlarına ait mezarlar bulunmaktadır. Kilisenin damının kuzey bölümünde, dam zemin kotundan yüksek kotta tutulan kare planlı bir oda ve bu odanın da üzerinde, dikdörtgen planlı ve yukarı doğru daralan çan kulesi bulunmaktadır. Avlunun kuzeyinde bulunan dikdörtgen planlı 3 adet odanın yaşam alanları, mutfak gibi işlevlerde kullanıldığı tahmin edilmektedir. Kaba yonu taş malzemeyle inşa edilen yapı dıştan düz damla örtülüdür.

TEKNİK BİLGİLER:	ISITMA SİSTEMİ:	
	KANALİZASYON:	
	SU:	
	ELEKTRİK:	

ÖZGÜN KULLANIMI: KİLİSE

BUGÜNKÜ KULLANIMI: KİLİSE

ÖNERİLEN KULLANIMI: KİLİSE

HAZIRLAYANLAR:

Ahmet DEMİR
Arkeolog
Berrin KARAKAŞ
Y.Mimar
Ahmet MIZRAK
Sanat Tarihçisi
Arzu ÇALIŞKAN
Şehir Plancısı
02.03.2021

KONTROL EDEN:

Mehriban KARASLAN
Bölge Kurulu Müdürü

YAYIN DİZİNİ :
1-Hüseyin ŞAN,Şirnak İdi' deki Hristiyan Dini Mimarisi,Y.Lisans Tezi,Van,2018

TEŞCİL :	
KARAR NO :	
KARAR TARİHİ :	
REVİZYON:	
TEKNİK BİLGİLER:	
ÖZGÜN KULLANIMI:	
BUGÜNKÜ KULLANIMI:	
ÖNERİLEN KULLANIMI:	
HAZIRLAYANLAR:	
KONTROL EDEN:	
YAYIN DİZİNİ :	

26.03.2021 tarih ve 8.221 Sayılı Karar Eki dir.

Handwritten signature and notes at the bottom of the page.

İDİR